

Bæredygtigt Miljø og Produktion

J.nr. 2022-3975

Ref. MALIH, BRK

Den 15. maj 2023

Høringsnotat vedr. høring af udkast til bekendtgørelse om kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatse i områder med kollektiv varmforsyning

---

Et udkast til bekendtgørelse om kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatse i områder med kollektiv varmforsyning har været i høring i perioden fra den 29. august til den 13. oktober 2022.

Der er modtaget syv høringssvar fra:

- Dansk Ejendomsmæglerforening (DE)
- Foreningen af Danske Leverandører af Pejse og Brændeovne (DAPO)
- Frederiksberg kommune
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Kræftens Bekæmpelse
- Københavns kommune
- Skorstensfejerlauget

Følgende to høringssvar havde ingen bemærkninger:

- Dansk Arbejdsgiverforening
- Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Samtlige høringssvar er vedlagt i deres fulde længde og er ligeledes lagt på høringssportalen. Miljøministeriet skal indledningsvist takke alle høringssvarer for deres høringssvar.

Høringsnotatet er opdelt i følgende afsnit, foretaget med afsæt i forslag og overvejelser fra høringssvarerne:

1. Sammenspil mellem den nye kommunale ordning og eksisterende regler
2. Administration og håndhævelse af ordningen

3. Geografisk områdeafgrænsning
4. Undtagelser fra ordningen og dispensation
5. Ordningens økonomiske konsekvenser
6. Korrekt brændefyring – informationsindsats, kurser m.v.
7. Forbud mod nye fyringsanlæg
8. Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af Miljøministeriets bemærkninger i *kursiv* for hvert emne. For detaljerede oplysninger om høringssvarens indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen i deres fulde længde.

Ad 1: Sammenspil mellem den nye kommunale ordning og eksisterende regler

DE foreslår, at den kommunale ordning og den eksisterende ejerskifteordning tilrettes således, at der gælder de samme regler for fyringsanlæg overalt i landet.

Skorstensfejerlauget og DE foreslår, at årstallet i den nye bekendtgørelse ændres til 2003, så den har samme skæringspunkt som i ejerskifteordningen.

KL spørger til, hvordan de nye regler forholder sig til eksisterende regler, herunder ejerskifteordningen og brændeovnsbekendtgørelsens § 17.

Miljøministeriets svar:

Luftforurening fra brændeovne er et alvorligt problem. Derfor er der foretaget flere indsatser, der har til formål at forbedre luftkvaliteten, særligt i byområder. Den nye kommunale mulighed for at forbyde ældre brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning supplerer ejerskifteordningen, der blev indført ved lov nr. 1905 af 11. december 2020 om ændring af miljøbeskyttelsesloven. Ejerskifteordningen udgør et landsdækkende initiativ, der indebærer en pligt til at udskifte eller nedlægge brændeovne og pejseindsatse produceret før 2003 ved ejerskifte af fast ejendom.

Den nye ordning giver kommunerne mulighed for en styrket indsats mod partikelforurening. Miljøministeriet finder, at en del af opgaven med at forbedre luftkvaliteten i byområder, med fordel kan løses i kommunalt regi. Ordningen er derfor en frivillig tilvalgsordning for de kommuner, der ønsker at mindske luftforurening fra ældre brændeovne i områder, hvor der bor og færdes mange mennesker og hvor der er mulighed for effektiv og kollektiv opvarmning. Ordningen imødekommer desuden en efterspørgsel fra kommunerne om mulighed for kommunale tiltag mod luftforurening fra brændeovne.

De to ordninger har samme formål, nemlig nedbringelse af partikelforureningen. Midlet til at nå det er samtidigt også det samme – udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne. Men ellers adskiller de sig væsentligt fra hinanden. Ejerskifteordningen finder kun anvendelse ved visse ejerskifte af fast ejendom og er landsdækkende – altså er det uafhængigt af den pågældende kommune og af øvrige opvarmningsmuligheder. Den kommunale mulighed for at fastsætte forskrifter vil kun gælde i den pågældende kommune og kun hvor der er mulighed for opvarmning ved gas- eller fjernvarme. Miljøministeriet finder derfor ikke større uhensigtsmæssighed ved, at skæringsdatoerne i de to forskellige ordninger ikke er ens.

I de tilfælde af ejerskifte af fast ejendom, hvor brændeovnen er produceret i tidsrummet 2003-2007 og dermed ikke er omfattet af ejerskifteordningens udskiftningskrav, vil brændeovnen blive omfattet af den kommunale ordning, hvis den pågældende kommune fastsætter forskrifter om forbud mod ældre brændeovne. Dette vurderes uden betydning for den enkelte køber af den faste ejendom og uden besvær for brændeovneejeren.

I tilfælde, hvor kommunen allerede har indført et kommunalt forbud af ældre brændeovne, vil ejerskifteordningens krav allerede være opfyldt, og afgivelsen af informationen om brændeovnens alder (at der er en ny brændeovn i boligen) i forbindelse med tinglysningen er enkel.

Det er korrekt, som KL angiver, at ordningen også supplerer den eksisterende kommunale mulighed for at udarbejde en forskrift om forureningsbegrænsende foranstaltninger. Denne eksisterende hjemmel i brændeovnsbekendtgørelsens § 17 giver dog ikke mulighed for et decideret forbud mod ældre ovne, men er rettet mod anvendelsen af brændeovnen.

Det bemærkes, at ejerskifteordningen administreres af Miljøstyrelsen, der bl.a. har udarbejdet vejledningsmateriale, der gør det nemt og overskueligt for borgerne at forstå reglerne. Tilsvarende vil Miljøstyrelsen udarbejde vejledningsmateriale til kommunerne om den nye ordning. Da ordningen er et frivilligt tilvalg, har kommunerne vide rammer for, hvordan de ønsker at informere borgerne om den foreslåede ordning. For yderligere, henvises til ad 2 nedenfor.

Ad 2: Administration og håndhævelse af ordningen

KL efterspørger statslig finansiering til administration og håndhævelse af ordningen.

Københavns Kommune ønsker en uddybning af, hvem der skal udarbejde administrationsmodellen og hvordan tilsyns- og håndhævelsesaspektet tænkes løst.

DAPO efterspørger, at der fra Miljøministeriets side udarbejdes specifikt beskrevne regler for, hvordan kommunerne skal administrere ordningen.

Frederiksberg Kommune efterspørger statslig vejledning og mener desuden, at ordningen bør gøres obligatorisk for kommunerne.

DE foreslår, at forslag til forskrift annonceres via digital post samt, at vedtagne forskrifter med tilhørende kort bør fremgå af Planinfo.

Miljøministeriets svar:

Det er frivilligt for kommunerne af fastsætte forskrifterne.

Der er i den politiske aftale ikke afsat midler til statslig finansiering af kommunernes administration og håndhævelse af den foreslåede ordning. Den foreslåede ordning er derfor udarbejdet som en simpel model, således det sikres, at der vil ske en ensartet administration og håndhævelse af ordningen. Modellen er derfor en mindre ressourcekrævende model for kommunerne, idet den ikke pålægger kommunerne udgifter til eksempelvis etablering og drift af en central database eller et IT-sagsbehandlingssystem med indberetnings- og oplysningspligt. Hertil kommer, at kommunerne alene er forpligtet til at foretage digital annoncering af de vedtagne lokale forskrifter, f.eks. på kommunernes hjemmesider, om end det ikke udelukker yderligere kommunikation om ordningen, hvis kommunen vurderer dette nødvendigt.

Ud over de minimumsrammer, som fastsættes i bekendtgørelsen, står det kommunerne frit, hvordan de vil administrere og håndhæve den foreslåede ordning. Hvis kommunerne ønsker det, kan de eksempelvis også sende digital eller fysisk post til borgerne med orientering om ordningen, oprette deres egne brændeovnsregistre, andre digitale løsninger el.lign. Det er korrekt, som Københavns Kommune anfører, at kommunerne ikke kan pålægge borgerne indberetnings- eller oplysningspligt.

Københavns kommune stiller spørgsmålstejn ved, at der i § 11 alene er henvist til lovens kapitel 9 og ikke tillige til kapitel 10. Det bemærkes, at en henvisning til lovens almindelige bestemmelser ikke er påkrævet, idet disse altid vil finde anvendelse, medmindre de er fraveget ved lov eller bekendtgørelse.

Det bemærkes, at der er afsat 2 mio. kr. til Miljøstyrelsen til udarbejdelse af vejledningsmateriale om den foreslåede ordning, som kommunerne med fordel kan støtte sig op af.

Ad 3: Geografisk områdeafgrænsning

Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune efterspørger en tydeliggørelse af hvornår og hvilke ejendomme, der er omfattet af den foreslåede ordning.

Miljøministeriets svar:

Det følger af bekendtgørelsens § 5, at de kommunale forskrifter skal gælde i områder med kollektiv varmforsyning, dvs. områder der er udlagt til gas- eller fjernvarmforsyning ved projekter godkendt af en kommunalbestyrelse i henhold til kapitel 2 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021. Det vil således være områder, hvor boligejere har mulighed for at tilkoble sig gas- eller fjernvarmforsyning.

Områder, der ikke er omfattet, er områder beliggende uden for eksisterende områder med kollektiv varmforsyning, hvor bygninger udelukkende kan opvarmes med individuel opvarmning, såsom opvarmning med oliefyr, individuelle varmepumper eller biomassefyr mv.

Områder, som først efter vedtagelsen af de kommunale forskrifter bliver udlagt til kollektiv varmforsyning, vil løbende blive omfattet af ordningen. Kommunerne har pligt til at revidere forskrifterne, såfremt der udlægges nye områder med kollektiv varmforsyning i kommunen.

En ejer af et fyringsanlæg i en ejendom beliggende i et område med kollektiv varmforsyning vil ikke være undtaget fra ordningen, såfremt vedkommende har fravalgt at tilkoble sig gas- eller fjernvarmforsyning.

Kommunerne vil ikke kunne vedtage forskrifter, der omfatter eller undtager flere eller færre geografiske områder end dem, der i medfør af bekendtgørelsen skal være omfattet af ordningen. Kommunerne kan således eksempelvis ikke beslutte, at et kolonihaveområde ikke skal være omfattet af en forskrift, hvis kolonihaveområdet er beliggende i et område med kollektiv varmforsyning.

Hver kommune vil skulle offentliggøre et vejledende kort, som illustrerer de geografiske områder i kommunen, som er omfattet af ordningen.

Ad 4: Undtagelser fra ordningen og dispensation

Skorstensfejerlauget mener ikke, at pejseindsatse burde medtages i ordningen, da antallet er meget lavt, og foreslår desuden, at ejere af brændeovne monteret i perioden 2003 til 2008 får en generel dispensation, såfremt aftrækket forsynes med et CE-mærket partikelfilter.

DE foreslår, at det præciseres, at der kan dispenseres for udskiftning i en periode, som følge af leveringsproblemer.

Miljøministeriets svar:

Det følger af bekendtgørelsens § 2, at de fyringsanlæg, som er undtaget af ejerskifteordningen, også vil være undtaget af den kommunale ordning. Der er ifølge Miljøministeriets oplysninger ikke sikre data om antallet af pejseindsatse, men hvis andelen er helt nede på under 2%, som Skorstensfejerlauget anslår, vurderes antallet så lavt, at antallet af evt. problemsager ift. aldersbestemmelse vil være

lavt, og derfor ikke kan begrunde en undtagelse i det kommunale forbud, også fordi at aldersbestemmelsen ved 2008 er enklere (har anlægget en prøvningsattest eller ej).

Miljøministeriet er enig i vurderingen af, at partikelfilterløsninger kan bidrage til at reducere de samlede partikelemissioner betydeligt, hvis filtrene eller tilsvarende løsninger er effektive og udbredes i større skala. Men det er vigtigt, at filteret har en dokumenteret høj og varig partikelreducerende effekt, det er således ikke tilstrækkeligt på nuværende tidspunkt, at filteret alene er CE-mærket.

Bemyndigelsen rummer derfor mulighed for, at fyringsanlæg, som har installeret emissions- og partikelreducerende udstyr på sigt vil kunne undtages fra den foreslåede ordning. Der eksisterer en lignende mulighed i ejerskifteordningen. Hvis der fastsættes bestemmelser om undtagelse for fyringsanlæg, hvor der er installeret emissions- og partikelreducerende udstyr, vil der samtidig blive fastsat dokumentationskrav for udstyrets effekt. Miljøministeriet følger udviklingen af emissions- og partikelreducerende udstyr, og vil justere ordningen, såfremt det vurderes, at der er mulighed herfor.

Miljøministeriet takker for forslaget om dispensationsmulighed i tilfælde af leveringsproblemer med brændeovne eller pejseindsatser. Miljøstyrelsen oplyser, at der for øjeblikket opleves leveringsforsinkelser, der kan vanskeliggøre borgernes opfyldelse af krav i ejerskifteordningen. Tilsvarende kan der være tilfælde, hvor borgere i øjeblikket kan opleve forsinkelse på håndværkerarbejde ved installation af tilkobling af deres ejendom til kollektiv varmforsyning eller anden alternativ varmeløsning. Det er uvist, hvornår det kan forventes, at der ikke længere opleves leveringsproblemer m.v. For at imødegå en eventuel fortsættelse af disse og lignende problemer og for at sikre, at borgerne får rimelig tid til at indrette sig på kravene om udskiftning eller nedlæggelse, er der i bekendtgørelsen nu indsat en dispensationsmulighed i § 7, stk. 2, således at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan give dispensation i op til 12 måneder fra datoen, hvor udskiftning eller nedlæggelse skulle være sket.

Ad 5: Ordningens økonomiske konsekvenser

DE bemærker, at ordningen pålægger en økonomisk byrde på boligejere i områder med kollektiv varmforsyning.

Miljøministeriets svar:

Det er Miljøministeriets vurdering, at udgiften til udskiftning til en ny brændeovn eller pejseindsats vil beløbe sig til mellem 5.000 kr. og 20.000 kr. alt afhængig af dennes kvalitet og design. Det er samtidig vurderingen, at brændeovnsbrugeren, som i mange tilfælde vil være ejeren af anlægget, kan få en privatøkonomisk besparelse på gennemsnitsligt 10 %, da nye brændeovne generelt udnytter brændet mere effektivt.

Ad 6: Korrekt brændefyring – informationsindsats m.v.

Kræftens Bekæmpelse opfordrer til, at sundheds- og miljømyndigheder igangsætter en bred informationsindsats om brændeovnes forurening.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet opfordrer alle brændeovneejere til at søge vejledning om korrekt optænding og fyring på [Brændefyringsportalen](#), hvor der også er information om luftforurening og risiko for negative helbredseffekter, herunder fra brændefyring. Både ejerskifteordningen og muligheden for kommunalt forbud mod ældre brændeovne er netop målrettet at give brændeovneejerne valgmuligheder ift. om de ønsker at udskifte til en ny og mindre forurenende brændeovn, eller vælge en helt anden varmeløsning. Erfaringerne fra ejerskifteordningen viser, at en del brændeovneejere helt vælger at nedlægge deres brændeovn.

Ad 7: Forbud mod nye fyringsanlæg

Kræftens bekæmpelse mener, at kommunerne bør kunne nedlægge et generelt forbud mod alle brændeovne i områder med adgang til fjernvarme samt, at der i områder uden adgang til fjernvarme bør indføres tilskud til at udskifte brændeovne med "renere varmekilder" som f.eks. varmepumper.

Københavns Kommune foreslår, at der arbejdes for forbud mod nyetablering af brændeovne i fjernvarmeområder.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet takker for forslagene om et generelt forbud mod nye og ældre brændeovne i områder med fjernvarme, idet det bemærkes, at sådanne forslag ikke har direkte betydning for denne bekendtgørelse. Det bemærkes i den forbindelse, at der er nedsat et nationalt luftpartnerskab, som skal se på yderligere muligheder for at kunne reducere luftforureningen, herunder perspektivet i partikelfiltre til brændeovne og andre kommunale værktøjer.

Ad 8: Tekstnære kommentarer til bekendtgørelsen

DE har enkelte tekstnære bemærkninger til bekendtgørelsesteksten.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet takker for de tekstnære bemærkninger. Miljøministeriet finder det relevant at integrere forslaget om dispensationsmulighed. For yderligere, henvises til ad 4 ovenfor.